

Život Cirkvi

Ročník 15

21/2008

Apoštolský nuncius Mario Giordana pricestoval na Slovensko

Lurdské inšpirácie

Včera večer pristálo na bratislavskom letisku lietadlo z Lúrd. Vráťane dvoch nocí spánku strávilo 120 pútnikov v jubilujúcom pútnickom meste 52 hodín. Zdalo sa im, že to bolo niekoľko dlhých a veľmi bohatých dní. „Človek má dojem, že tu je každý deň nedeľa“, komentovala atmosféru jedna z pútničiek. Dnes vyrážajú do Lúrd slovenskí vojaci, plných lietadiel, osobitný vlak a množstvo autobusov bude smerovať na miesta, kde sa pred 150 rokmi zjavila Panna Mária zo Slovenska tohto roku veľa. Aj za cenu nemalých finančných i pútnických obetí. Preto by som sa, milí poslucháči, rád podelil o niekoľko bezprostredných dojmov ako podnet pre tých, čo budú do Lúrd tiež putovať i pre tých, ktorým je prístupná len niektorá lurdska jaskynka či pútnické miesto na Slovensku. Panna Márie nás našťastie počuje všade.

„Krásne, ale aj hrozné“, delila sa o svoje pocity pani z minulej púte. „Keď som videla ten dlhý sprievod postihnutých, nezbavila som sa slz. Až tu si človek uvedomí, koľko bolesti je vo svete...“. Nechcel som jej protirečiť, ale doplnil som svoj dojem. Cez tie isté dni mi akosi viac padali do očí skôr tí, čo vozíčky tlačili. Manželia či manželky postihnutého alebo dobrovoľníci, zväčša mladí. Vieme, že starať sa o postihnutého si i pri najväčšej láske vyžaduje obrovskú dávku trpezlivosti a často aj fyzickej námahy. Čo ma udivovalo, bola až nežná, prajná, ticho radostná láska, ktorá z týchto slúžiacich ľudí vyžarovala. Až tu si človek uvedomí, čo znamená keď mladá, zdravá a krásna nevesta či ženich prisahajú „v šťastí i nešťastí, v zdraví i chorobe...“. Z pohľadov, ktoré upierali k soche Nepoškvrnenej pred lurdskou jaskynkou bolo jasné, že práve odovzdanosť Panne Márii, zdravá mariánska úcta je zdrojom tejto ich obdivuhodnej sily vo forme pokoja, trpezlivosti a láskavej nežnosti.

Častejšími pobytmi v Lurdoch som viac spoznával aj podrobnosti zo života svätej Bernadety a dejiny zjavení. Ponúkajú ďalšiu silnú lekciu. Keď si odmyslíme baziliky a celú posvätnú atmosféru, sviečkový sprievod, modlitby a spevy, zostane nám jednoduchý skalný výklenok nad smetiskom pri rieke. Svätá Bernadeta ešte nemá aureolu. Je to nielen chudobné, ale aj ťažko skúšané dieťa. Krátko po narodení ju matka pre úraz nemôže ani oddožiť. Vyrastá odkázaná na milosť druhých. Astma a tuberkulóza zastavia jej rast a podlomia zdravie a tak ako 14 ročná nevie ani čítať a písať. K prvému prijímaniu pristupuje až počas zjavení. S rastúcim záujmom o ne jej nepribúdajú pocty ale ponížovanie, výsluchy, nedôvera a výsmech... „Oni“ ako s úctou oniká tej, ktorej nepozná ani meno, jej ako prejav pokánia káže jesť trávu a piť kalnú vodu. Zástup sa diví. Svetlo Krásnej Panej však prežaruje všetku túto temnotu. Tajomstvo svätých, šťastie uprostred utrpenia. Všetko, čo nasledovalo, sa rodilo tu. Chudobné Dievča z Nazareta, ktoré sa stalo Matkou Božieho Syna a Krá-

ľovnou zeme i neba sa rozhodla podobným spôsobom priblížiť svojho Syna naším generáciám. Je to známa „malá cesta“, ktorá naďalej pôsobí v Cirkvi veľké veci a je zárukou jej neustálej obnovy. V Lurdoch človek vidí ovocie. Priam hmatateľne tu možno vnímať ten „duchovný magnetizmus“, ktorým si Boh cez Máriu priťahuje k sebe milióny ľudí.

Lurdy sú aj príkladom zdravej mariánskej úcty. Oproti bazilikám so svätostánkom v strede, stanu adorácie i kaplnke s celodennou adoráciou vyznieva Máriina socha v Lurdskej jaskyni len ako nepatrný dodatok. Popri modlitbe na tomto zázračnom mieste tu dominujú sväté omše, eucharistický sprievod, pobožnosť krížovej cesty, ruženec s tajomstvami o Ježišovom živote. Cez Máriu sa tu skutočne prichádza k Ježišovi.

Krásny je tu aj pohľad na ľudské tváre. Intenzívna modlitba, a prirodzená. Keď drží ruženec zdravý muž v upracovaných rukách, to nie je lacná zbožnosť. A je to aj pestrosť tvári. V dlhom rade pred kúpeľmi či na lavičkách pred jaskynkou sedia vedľa seba mladí i starí všetkých farieb pleti a rasových črt. Vraj je ponížujúca diskriminácia hovoriť o niekom, že je „černocho“, „beloch“, „šikmooký“... Tu by to nikoho ani nenapadlo. Očividne všetkých spája spoločná viera a jedna Matka. Lurdy sú školou všeobecného bratstva. Bez vnútorného spojiva viery, bez spoločného Otca, Brata a Matky snaha o zjednotenú ľudskú rodinu prebúdza viac konfliktov ako porozumenia.

150. výročie zjavení pritiahne do Lúrd takmer dvojnásobok pútnikov, očakáva sa ich asi 10 miliónov. Obdivoval som aj organizačnú stránku pútnického života. Prirodzený poriadok. Zabezpečujú ho dobrovoľníci. Keď niekto vstúpi do pútnického areálu na bicykli, nepríde za ním policajt s bločkom na pokutu. Usporiadateľ ho zastaví a láskavo upozorní, že by tým ohrozil druhých. Keď sa od baziliky pohne k bráne sv. Jozefa väčšia skupina vozíčkárov, usporiadatelia nenápadne ale veľmi pohotovo natiahnu pripravenú šnúru, aby im vytvorili koridor a prichádzajúci nevrážali do odchádzajúcich. Najviac ma však povzbudila duchovná organizácia. Každý pútnik dostane na šnúrke kruhovú medailu s vyznačenými štyrmi miestami (objekt jaskyne, väzenie, farský kostol a nemocnica). Keď tieto miesta navštívi, nalepia mu tam symbol týchto miest. Je to len vonkajšia pomôcka. Spreádzajú ju letáčky s modlitbami a námetmi na meditáciu na jednotlivých miestach: vo farskom kostole je to napríklad téma krstu, v hospici, kde Bernadeta bola na prvom prijímaní téma Eucharistie a podobne.

Milí poslucháči, rád sa delím o tieto postrehy. Môžu byť motiváciou aj pri organizovaní podobných podujatí u nás ale najmä je to podelenie sa o silnú skúsenosť, že Boh nám cez Máriu nielen daroval svojho Syna ale nás cez ňu aj ku nemu privádza a obnovuje Cirkev v plnení jej spásonosného poslania.

RV, Marián Gavenda

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Drahí bratia a sestry, v centre mojej pastoračnej návštevy Janova nadišla hodina zvyčajného nedeľného stretnutia pri modlitbe Anjel Pána. Moje myšlienky sa prirodzene vracajú k Svätyni Panny Márie Ochrankyne, kde som sa ráno zastavil a pomodlil. Ako pútnik sa k tej horskej oáze viackrát uchýlil aj pápež Benedikt XV., váš ctihodný spoluobčan, ktorý nechal umiestniť reprodukcii drahej podobizne Panny Márie Ochrankyne vo Vatikánskych záhradách. A tak ako to urobil môj ctihodný predchodca Ján Pavol II. počas svojej prvej apoštolskej púte do Janova, tak aj ja som chcel začať svoju pastoračnú návštevu vzdaním úcty Božej Matke, ktorá z výšky vrchu Figogna bdie nad mestom a nad všetkými jeho obyvateľmi.

Podľa tradície Benediktovi Pačetovi, ktorého znepokojovalo, že nevedel, ako odpovedať na výzvu postaviť chrám na mieste takom vzdialenom od mesta, Panna Mária pri svojom prvom zjavení povedala: „Dôveruj mi a prostriedky ti nebudú chýbať. S mojou pomocou bude všetko jednoduché. Iba si udrž pevnú vôľu.“

„Dôveruj mi!“ Toto Mária opakuje dnes aj nám. Starodávna modlitba, veľmi obľúbená v ľudovej tradícii, nás obracia k nej týmito slovami plnými dôvery, ktoré aj my prijímame za svoje: „Rozpamätaj sa, svätá Panna Mária, že nikdy nebolo počuť, že by bol niekto opustený, kto sa utiekal pod tvoju ochranu, teba prosil o pomoc a žiadal o tvoje orodovanie.“ S touto istotou zvolávame materin-

skú pomoc Panny Márie Ochrankyne na vaše diecézne spoločenstvo, na jeho pastierov, zasvätené osoby, veriacich laikov: mladých, rodiny i starých. Prosíme ju, aby osobitne bdela nad chorými a všetkými, ktorí trpia, a urobila plodnými misionárske iniciatívy na tomto území, aby priniesli všetkým zvest' evanjelia. Márii spolu zverujeme celé mesto s jeho rôznorodým obyvateľstvom, jeho kultúrne, sociálne a ekonomické aktivity, ako aj problémy, výzvy dnešných čias a snahu všetkých, ktorí spolupracujú na tvorbe spoločného dobra.

Môj pohľad sa teraz rozširuje na celú Ligúriu, posiatu mariánskymi chrámami a svätyniami, vytvárajúcimi akoby korunu medzi morom a horami. Spolu s vami ďakujem Bohu za pevnú a húževnatú vieru minulých generácií, ktoré počas storočí napísali diela svedčiace o svätosti a ľudskej vzdelanosti. Ligúria, a predovšetkým Janov, bola odjakživa

krajinou otvorenou k Stredozemnému moru a celému svetu: koľkí misionári vychádzali práve z tohto prístavu, aby sa dostali k Amerike a ďalším vzdialeným krajinám! Koľko ľudí odtiaľto emigrovalo do iných štátov, ľudia chudobní na materiálne zdroje, ale bohatí na vieru a ľudské a duchovné hodnoty, ktoré potom presadili do miest, kam prišli. Nech Mária, Hviezda morská, ďalej žiari nad Janovom. Nech Mária, Hviezda nádeje, ďalej riadi cestu Janovčanov, zvlášť nových generácií, aby s jej pomocou nasledovali správny smer v často rozbúrenom mori života.

RV, -lr-

Generálna audiencia Benedikta XVI.

Drahí bratia a sestry, po rade katechéz o cirkevných otcov by som dnes chcel hovoriť o málo známej postave - o Romanovi Melodusovi, ktorý sa narodil okolo roku 490 v Emise (dnešnom Homse) v Sýrii. Tento teológ, básnik a skladateľ patrí k veľkému zástupu tých teológov, ktorí teológiu premenili na poéziu. Spomeňme si len na jeho spolurodáka sv. Efréma Sýrskeho, ktorý žil dvesto rokov pred ním. No môžeme si pripomenúť aj západných teológov, napríklad sv. Ambróza, ktorého hymny sú dodnes súčasťou našej liturgie a dotýkajú sa našich srdc, alebo teológa a veľkého mysliteľa sv. Tomáša, ktorý zanechal hymny na zajtrajšiu slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi. Spomeňme aj sv. Jána z Kríža a mnohých ďalších. Viera je láska, a preto vytvára poéziu a hudbu. Viera je radosť, a preto vytvára krásu.

Roman Melodus je jedným z nich - teológ, básnik a skladateľ. Po prvých kontaktoch s gréckou a sýrskou kultúrou vo svojom rodnom meste sa presťahoval do Beritu (dnešného Bejrútu), kde sa zdokonalil v klasickom vzdelaní a v rétorických schopnostiach. Bol vysvätený za trvalého diakona (okolo roku 515) a tri roky pôsobil ako kazateľ. Pred koncom vlády Anastázia I. (približne roku 518) sa presťahoval do Konštantínopola a usadil sa v kláštore pri Kostole Theotókos (Bohorodičky). Tu sa odohrala kľúčová udalosť jeho života: Sinassarius informuje, že sa mu vo sne zjavila Božia Matka a darovala mu básnickú charizmu. Mária mu totiž prikázala zhltnúť zvitok. Keď sa nasledujúce ráno zobudil - bol sviatok Narodenia Pána - Roman zvolal z kazateľnice: „Dnes Panna porodí Transcendentného“ (hymnus O narodení I., Prológ). Stal sa tak z neho kazateľ-spevák a zostal ním až do svojej smrti (po roku 555).

Roman sa zapísal do dejín ako jeden z najvýraznejších autorov liturgických hymnov. V tých časoch bola homília pre veriacich prakticky jedinou príležitosťou katechetického poučenia. Roman sa tak stáva významným svedkom náboženského cítenia svojej doby, ale aj živého a originálneho spôsobu katechézy. Jeho skladby nám umožňujú uvedomiť si tvorivosť takejto formy katechézy, tvorivosť teologického myslenia, estetického cítenia a posvätnéj hymnografie tých čias. Miesto, kde Roman kázal, bola svätyňa na predmestí Konštantínopola. Vystupoval na kazateľnicu uprostred kostola a prihovárал sa k spoločenstvu, využívajúc pomerne okázalú scénu - nástenné maľby alebo ikony na kazateľnici - a niekedy si pomáhal aj dialógom. Jeho homílie boli metrickými spevmi, ktoré sa nazývali kontakiony. Slovo kontakion, malá palica, odkazuje zrejme na paličku, okolo ktorej je obtočený zvitok liturgického alebo iného rukopisu. Takýchto kontakionov, ktoré sa nám zachovali pod Romano-vým menom, je 89. Tradícia mu ich však pripisuje až tisíc.

Každý kontakion je zložený spravidla z osemnástich až dvadsiatich štyroch strof s rovnakým počtom slabík štruktúrovaných podľa vzoru prvej strofy (irmo). Rytmické prízvuky veršov všetkých strof sú pripodobnené tým z irmu. Každá strofa sa končí zvyčajne identickým refrénom (efimnio), ktorý vytvára básnický celok. Okrem toho začiatkové písmená každej strofy odkazujú na meno autora (akrostich), ktoré často predchádza prívlastok „pokorný“. Hymnus je zakončený modlitbou vzťahujúcou sa na udalosti, ktoré sa ním oslavujú alebo pripomínajú. Na záver biblického čítania Roman spieval prológ, a to vo forme modlitby alebo prosby. Ohlasoval takto tému homílie a potom vysvetľoval refrén, ktorý sa zborovo opakoval na konci každej strofy, ktorú prednášal dôrazne a nahlas.

Výrečný príklad predstavuje kontakion z Veľkého piatka: ide o dramatický dialóg medzi Máriou a jej Synom, ktorý sa odohráva na krížovej ceste. Mária hovorí: „Kam ideš, syn môj? Prečo tak rýchlo končíš beh svojho života? Nikdy by som neverila, ó, synu, že ťa uvidím v takomto stave, ani by som si nikdy nepredstavovala, že by zúrivosť bezbožných mohla dospieť až tak ďaleko, že by vztiahli na teba ruky proti akejkolvek spravodlivosti.“ Ježiš odpovedá: „Prečo plačeš, mať moja? ... Či nemám trpieť? Či nemám umrieť? Ako by som potom mohol zachrániť Adama?“

Márii Syn matku utešuje, ale ju aj odkazuje na jej úlohu v dejinách spásy: „Odlož teda, matka, odlož svoju bolesť: nárek ti nepatrí, pretože si bola nazvaná ‚milostiplná‘“ (Mária pod krížom, 1 - 2; 4 - 5).

V hymne o Abrahámovej obete si potom Sára vyhradzuje pre seba rozhodnutie o Izákovom živote. Abrahám hovorí: „Keď Sára vypočuje, môj Pane, všetky tvoje slová, poznajúc túto tvoju vôľu, povie mi: - Ak ten, kto nám ho dal, ho berie späť, prečo nám ho dal? ... - Ty, ó, starec, nechaj mi môjho syna, a keď ho bude chcieť ten, kto ťa povolal, musí to povedať mne“ (Abraháмова obeta, 7).

Roman nepoužíva vznešenú gréčtinu byzantského dvora, ale jednoduchú, blízku reči ľudu. Chcel by som tu uviesť príklad jeho živého a veľmi osobného spôsobu hovorenia s Pánom Ježišom: nazýva ho „zdrojom, ktorý ne-

páli, a svetlom proti temnotám“ a hovorí: „Horím túžbou držať ťa v rukách ako lampu; kto totiž prináša lampu medzi ľudí, je ožiarený bez toho, aby sa popálil./ Ožiar ma teda ty, ktorý si neuhasiteľnou Lampou“ (Sviatok uvedenia alebo stretnutia, 8).

Presvedčivá sila jeho kázní bola založená na dokonalom súlade medzi jeho slovami a skutkami. V jednej modlitbe hovorí: „Daj, aby bol môj jazyk jasný, môj Spasiteľu, otvor moje ústa, a keď mi ich naplníš, zasiahni moje srdce, aby moje konanie/ bolo v súlade s mojimi slovami“ (Poslanie apoštolov, 2).

Preskúmame teraz niektoré jeho hlavné témy. Základnou témou jeho kázania bola jednota Božieho konania v dejinách, jednota medzi stvorením a dejinami spásy, jednota medzi Starým a Novým zákonom.

Ďalšou dôležitou témou je pneumatológia, teda náuka o Duchu Svätom. Na sviatok Turíc zdôrazňuje kontinuitu medzi Kristom, ktorý vystúpil do neba, a apoštolmi, teda Cirkvou, a takto oslavuje misijnú činnosť vo svete: „božskou mocou získali všetkých ľudí; vzali si Kristov kríž ako pero, slová použili ako siete a chytili do nich svet./ Slovo mali ako domyselnú udicu, ako návnada im poslúžilo telo zvrchovaného Vládcu vesmíru“ (Turice 2; 18).

Ďalšou ústrednou témou bola, prirodzene, kristológia. Nezachádza pritom do zložitých koncepcií teológie, ktoré boli v tých časoch veľmi diskutované a pre ktoré tak veľmi utrpela jednota nielen medzi teológmi, ale aj medzi kresťanmi v Cirkvi. Hlásal kristológiu jednoduchú, no základnú, kristológiu veľkých koncilov. Roman bol však predovšetkým blízky ľudovej zbožnosti – napokon aj koncepcie veľkých koncilov sa zrodili z ľudovej zbožnosti a z poznania kresťanského srdca –, a preto zdôrazňuje, že Kristus je pravý človek a pravý Boh, a ako pravý Bohočlovek je jedinou osobou, syntézou stvorenia a Stvoriteľa: v jeho ľudských slovách počujeme hovoriť samotné Božie Slovo. „Kristus bol človekom,“ hovorí, „ale bol aj Bohom, nebol však rozdelený na dvoje: je Jeden, syn Otca, ktorý je len jeden“ (Pašie 19).

Pokiaľ ide o mariológiu, Roman - vďačný Panne Márii za dar básnickej charizmy - spomína ju temer vo všetkých hymnoch a venuje jej najkrajšie kontakiony: Narodenie, Zvestovanie, Božské materstvo, Nová Eva.

A nakoniec jeho morálne ponaučenia - vzťahujú sa k poslednému súdu (Desať panien II). Vedie nás k tomuto okamihu pravdy nášho života, k stretnutiu so spravodlivým Sudcom, a preto vyzýva na obrátenie cez pokánie a pôst. V pozitívnom zmysle má kresťan praktizovať milosrdnú lásku, dávať almužnu. Zdôrazňuje primát lásky pred odriekaním, a to v dvoch hymnoch - Svadba v Káne a Desať panien. Lásky je najväčšia zo všetkých čností: „Desať panien malo čnosť nedotknutého panenstva, u piatich z nich však tvrdá prax neprinesla ovocie./ Ostatné svietili lampami lásky k ľudstvu, preto ich ženích pozval“ (Desať panien, 1).

Chvejúce sa človečenstvo, planúca viera a hlboká pokora prenikajú všetkými spevmi Romana Melodusa. Tento veľký básnik a skladateľ nám pripomína celý poklad kresťanskej kultúry zrodenej z viery, zrodenej zo srdca, ktoré sa stretlo

s Kristom, Božím Synom. Z tohto kontaktu srdca s Pravdou, ktorá je Láskou, sa rodí kultúra, rodí sa z nej celá veľká kresťanská kultúra. Ak viera zostane živá, toto kultúrne dedičstvo sa nestane mŕtvym, ale zostane živé a aktuálne. Ikony sa aj dnes prihovárajú srdciam veriacich, nie sú to veci minulé. Katedrály nie sú stredovekými pamätníkmi, ale sú to domy života, kde sa cítíme „doma“: stretávame sa tam s Bohom a jedni s druhými. Ani veľkolepá hudba – gregoriánsky chorál alebo Bach či Mozart – nie je záležitosťou minulosti, ale žije z vitality liturgie a našej viery.

Ak je viera živá, ani kresťanská kultúra sa nestane „minulosťou“, ale ostane živá a aktuálna. A ak je viera živá, aj dnes môžeme odpovedať na imperatív, ktorý sa ustavične opakuje v žalmoch: „Spievajte Pánovi pieseň novú.“ Tvorivosť, inovácia, nová pieseň, nová kultúra a prítomnosť celého kultúrneho bohatstva vo vitalite viery sa navzájom nevyklučujú, ale sú jedinou realitou - sprítomňujú Božiu krásu a radosť z toho, že sme jeho deťmi.

Preložila Mária Spišiaková

Príhovor Benedikta XVI. Fóru rodinných asociácií

Vatikán (16. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa dnes prihovril členom Fóru rodinných asociácií. To združuje viac ako 30 národných talianskych asociácií, ako aj niekoľko oblastných výborov a zaoberá sa najmä pomocou a zachovávaním práv a hodnôt rodiny.

V úvode príhovoru Svätý Otec všetkých privítal s radosťou zo stretnutia a vyzdvihol aktivity, ktoré fórum zabezpečuje. Potom hovoril o 40. výročí encykliky *Humanae vitae* a o 25. výročí vyhlásenia Charty rodinných práv, ktorú Svätá stolica predstavila 22. októbra 1983. Potom Benedikt XVI. hovoril o svojom predchodcovi Jánovi Pavlovi II., ktorý bol tiež pre mnohých známy ako „Otec rodiny“ aj preto, že opakoval výzvu „budúcnosť ľudstva ide cez rodinu.“ Potom sa Svätý Otec zameril na výzvy, ktoré na rodinu v dnešnej dobe čakajú – ako pevnosť viery a manželská láska, výchova detí a zachovávanie harmónie v rodine, či o ťažkostiach zrealizovať tieto výzvy v nových moderných sociálnych podmienkach spoločnosti.

V závere hovoril Svätý Otec o rodine ako o základnej bunke spoločenstva a spoločnosti, ktorá je pre veriacich malou domácou cirkvou, povolanou k tomu, aby svetu ukazovala Božiu lásku. Potom dodal: „Drahí bratia a sestry, pomáhajte rodinám byť viditeľným znakom tejto pravdy, brániť hodnoty vpísané v samotnej ľudskej prirodzenosti a teda hodnoty spoločné celému ľudstvu, ktorými sú život, rodina a výchova. Nie sú to princípy, ktoré pochádzajú z vyznania viery, ale z uplatňovania spravodlivosti, ktorá háji práva každého človeka. Toto je vaše poslanie milé kresťanskej rodiny!“ – uzavrel svoj príhovor Svätý Otec.

-sg-

Benedikt XVI. prijal zástupcov Pápežských misijných diel

Vatikán (17. mája, RV) – Svätý Otec sa dnes prihovril účastníkom stretnutia predstaviteľov Pápežských misijných diel, ktoré sa dnes skončilo v Ríme. Ako zdôraznil, misia je úlohou a povinnosťou všetkých cirkví, ktoré ako spojené nádoby zdieľajú osoby a zdroje pre jej uskutočnenie. Každá miestna cirkev je podľa slov Benedikta XVI. ľud, vybraný spomedzi národov, pozvaný v jednote Otca, Syna a Ducha Svätého, aby „zvestoval slávne skutky Toho, ktorý ich zo tmy povolal do svojho predivného svetla“ (*Lumen gentium*, 10).

Ako uviedol, charizma a práca Pápežských misijných diel ani dnes nie sú vyčerpané. Misia evanjelizácie ľudstva stále zostáva naliehavou a potrebnou. Je povinnosťou, na ktorú sa odpovedá: „Beda mi, keby som evanjelium nehlásal“ (1 Kor 9,16). Ako podotkol Svätý Otec na záver svojho príhovoru, Ježišove slová „Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal“ (Mt 28, 19-20), tvoria povinný príkaz pre celú Cirkev a pre každého jedného veriaceho. „Táto apoštolská úloha je povinnosťou a zároveň neodňateľným právom, vyjadrením skutočnej náboženskej slobody,“ dodal Benedikt XVI.

-dj-

Svätý Otec napísal modlitbu pre Deň modlitieb za Cirkev v Číne

Vatikán (17. mája, RV) – V liste biskupom, kňazom, zasväteným osobám a laickým veriacim Katolíckej cirkvi v najľudnatejšej krajine sveta, zverejnenom 27. mája minulý rok, Svätý otec ustanovil 24. máj za Deň modlitieb za Cirkev v Číne. Tento deň je liturgickou spomienkou Panny Márie, Pomocnice kresťanov, ktorej je zasvätené sanktuárium v Sheshane – známom čínskom pútnickom mieste. Svätá stolica včera zverejnila modlitbu, ktorú pri tejto príležitosti napísal pápež Benedikt XVI.

Prosí v nej Pannu Máriu, aby pomáhala čínskemu národu, ktorý na svojich každodenných cestách neustáva vo viere, nádeji a v láske: „Nech sa nikdy neboja hovoriť o Ježišovi celému svetu a o svete hovoriť Ježišovi. V súsoší, ktoré stojí nad sanktuáriom, zdvíhaš svojho Syna vysoko, ponúkajúc ho svetu s otvoreným náručím ako gestom lásky. Pomáhaj katolíkom, aby boli vždy vierohodnými svedkami tejto lásky, držiac sa skaly, ktorou bol Peter a na ktorej je postavená Cirkev.“

-dj-

Benedikt XVI. povzbudil účastníkov konferencie zameranej na zákaz používania trieštivej munície

Vatikán (19. mája, RV/SIR) – V pondelok 19. mája sa v írskom Dubline začala 12-dňová diplomatická Konferencia o trieštivej munícii, ktorej výsledkom by mala byť konvencia, zakazujúca používanie týchto smrtiacich zbraní. Zúčastňujú sa na nej zástupcovia vyše 100 štátov. Nádej na jej úspešnosť vyjadril po včerajšej modlitbe Anjel Pána aj pápež Benedikt XVI.:

„Prajem si, aby vďaka zodpovednosti všetkých účastníkov bol dosiahnutý silný a dôveryhodný medzinárodný nástroj: Musíme napraviť chyby minulosti a zaručiť, aby sa v budúcnosti nezopakovali. Spreádzam svojou modlitbou obeť kazetových bômb a ich rodiny, ako aj tých, ktorí sa zúčastňujú na konferencii.“

Ako uvádza Rozvojový program OSN, trieštivá munícia doposiaľ spôsobila vyše 13-tisíc potvrdených zranení a úmrtí na celom svete, prevažne v Laose, Vietname, Afganistane, Iraku a Libanone. Ako uviedol írsky minister zahraničných vecí Micheál Martin, ktorý konferenciu otvoril, „stretnutie predstavuje veľkú príležitosť pre medzinárodné spoločenstvo dať najavo svoje odhodlanie postaviť mimo zákon výrobu, používanie, skladovanie a prevoz týchto skutočne hrozných zbraní, priniesli toľko utrpenia civilným obyvateľom, zvlášť nevinným ženám a deťom.“

-dj-

Pastoračná návšteva Benedikta XVI. v Janove

Vatikán (19. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. počas víkendu uskutočnil pastoračnú návštevu Ligúrie, konkrétne miest Savona a Janov. Nedeľu strávil v Janove mimoriadne bohatým programom. Ráno navštívil pútnickú svätyňu Panny Márie Ochrankyne, kde zotrval v modlitbe. Potom jeho kroky smerovali do Pediatrickej nemocnice „Giannina Gaslini“, kde sa stretol s personálom, malými pacientmi a ich rodičmi. Ocenil prácu tých, ktorí sa starajú o choré deti a vynakladajú snahu, aby nemocnica bola „sanktuáriom života“ a „sanktuáriom rodiny“, kde sa „profesionalita pracovníkov v každom oddelení spája s láskavosťou a pozornosťou voči človeku.“

Ďalšou zastávkou Svätého Otca bola Piazza Matteotti, kde naň čakala janovská mládež. Povzbudil ju k tomu, aby bola stále mladá duchom, a aby sa poddala Ježišovej láske. Spomenul aj blížiaci sa Svetové dni mládeže 2008 v Sydney a vyzval mladých Janovčanov k tomu, aby boli jednotní, pomáhali si navzájom žiť

a rásť vo viere a v kresťanskom živote, aby mohli byť horlivými svedkami Pána:

„Buďte jednotní, avšak nie uzavretí. Buďte pokorní, ale nie úzkostliví. Buďte jednoduchí, nie však naivní. Premýšľajte, ale nebuďte komplikovaní. Vstupujte do dialógu so všetkými, ale zostaňte sebou samými. Zotrvať v spoločenstve so svojimi pastiermi, sú služobníkmi evanjelia, božskej Eucharistie, Božieho odpustenia. Sú pre vás otcami a priateľmi, druhmi na vašej ceste. Potrebujete ich a oni – my všetci – potrebujeme vás.“

Návšteva Svätého Otca v Janove vyvrcholila v podvečer slávením Eucharistie na Piazza della Vittoria. Zúčastnilo sa na ňom niekoľko desiatok tisíc ľudí. Ako uviedol v homílii, „v spoločnosti, napätej medzi globalizáciou a individualizmom, je Cirkev povolaná svedčiť o spoločenstve. Táto skutočnosť neprihádza „zdola“, ale je tajomstvom, ktoré má takpovediac „korene v nebi“: práve v jedinom a trojičnom Bohu. On sám o sebe je večným dialógom lásky, ktorá sa nám ohlásila v Ježišovi Kristovi, vstúpila do spleti ľudstva a dejín, aby ich viedla k plnosti. A to je veľká syntéza II. vatikánskeho koncilu: Cirkev, tajomstvo spoločenstva, „je v Kristovi akoby sviatosťou, čiže znakom a prostriedkom dôverného spojenia s Bohom a jednoty celého ľudského pokolenia“ (Lumen gentium, 1). Aj tu, v tomto veľkom meste a v celom tomto kraji, v rôznosti zodpovedajúcich ľudských a sociálnych problémov, je cirkevné spoločenstvo, včera aj dnes predovšetkým znamením – drobným, ale pravým znamením – Lásky Boha, ktorého meno je vpečatené do hĺbky bytia každého človeka a každej skúsenosti autentickej spoločnosti a solidarity“. Vo večerných hodinách Svätý Otec odletel z Neapola späť do Ríma.

-dj-

Janovský arcibiskup poďakoval Svätému Otcovi za pastoračnú návštevu

Taliansko (20. mája, RV/SIR) – Návšteva Svätého Otca v Janove sa šťastne uzavrela, za veľkej účasti veriacich na všetkých stretnutiach – tak zhodnotil v oficiálnom arcidiecéznom komuniké víkendovú pastoračnú návštevu Benedikta XVI. v Ligúrii arcibiskup Janova kardinál Angelo Bagnasco. Poďakoval sa pápežovi za slová, adresované malým pacientom v Pediatrickej nemocnici „Giannina Gaslini“, mládeži na Piazza Matteotti, rehoľníkom a rehoľníčkami v Katedrále sv. Vavrinca, aj početným veriacim, ktorí sa zúčastnili na eucharistickej slávnosti na Piazza della Vittoria. Zároveň ocenil prácu vyše tisícky dobrovoľníkov, stovky zdravotníkov, bezpečnostných zložiek, i členov regionálnej civilnej ochrany, ktorí prispeli k tomu, aby aj za nepriaznivého počasia návšteva dopadla čo najlepšie.

-pk-

Benedikt XVI. o hnutiach a spoločenstvách v Cirkvi

Vatikán (17. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. v sobotu prijal na audiencii biskupov, zúčastňujúcich sa na študijnom seminári, poriadanom Pápežskou radou pre laikov. Na trojdňovom podujatí sa hovorilo predovšetkým o pastoračnom prístupe v súvislosti s novými cirkevnými hnutiami a spoločenstvami. Ako uviedol Svätý Otec vo svojom príhovore, „hnutia v Cirkvi a nové spoločenstvá sú jednou z najdôležitejších novínok, ktoré vznikli z pôsobenia Ducha Svätého v Cirkvi a vďaka jej zosúčasneniu Druhým vatikánskym koncilom. Rozšírili sa pod záštitou koncilového zasadnutia, predovšetkým v rokoch hneď po koncile; v období naplnenom sľubným entuziazmom, no poznačenom tiež ťažkými skúškami. Pavol VI. a Ján Pavol II. vedeli privítať a rozlíšiť tieto nové laické skutočnosti, no taktiež ich dokázali aj povzbudiť a podporovať ich nepredvídané objavenie sa v toľkých rôznych a prekvapujúcich formách, ktoré znovu darovali Cirkvi vitalitu, vieru a nádej. Už vtedy svedčili o radosti, odôvodnenosti a kráse môcť byť kresťanmi a ukazovali vďaka za to, že môžu byť účastníkmi na tom mystériu spoločenstva, ktorým je Cirkev. Asistovali sme prebudeniu silného misijnárskeho rozmachu, spôsobeného túžbou zvestovať všetkým ľuďom vzácnu skúsenosť stretnutia s Kristom, rozpoznanú a prežívanú ako jedinou vhodnú odpoveď na hlboký smäd po pravde a šťastí v ľudskom srdci.“

Podľa Svätého Otca autentickosť nových chariziem je zaručená ich disponibilitou podriaďiť sa cirkevnej autorite. „Mnohé cirkevné hnutia a nové spoločenstvá boli uznané Svätou stolicou a sú bezpochyby pokladané za Boží dar pre celú Cirkev. Ďalšie, ktoré stoja ešte na počiatku svojho pôsobenia, si vyžadujú bdelé a vnímavé sprevádzanie zo strany pastierov jednotlivých miestnych cirkví,“ dodáva Benedikt XVI.

-dj-

„V Eucharistii je najväčšia revolúcia v dejinách: všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi“

Taliansko (23. mája, RV) – „V Eucharistii je sila kresťanskej revolúcie, ktorá dáva človeku skutočnú slobodu oproti všetkým modlárstvam v dejinách“ – týmito slovami sa vo štvrtok veriacim prihovoriť pápež Benedikt XVI. počas svätej omše na Sviatok Božieho Tela v Lateránskej bazilike v Ríme. Odtiaľ smerovala potom procesia až k Bazilike Santa Maria Maggiore.

V homílii sa Benedikt XVI. zameril na tri postoje, ktoré sprevádzajú Slávnosť Pánovho Tela – zhromaždenie okolo Pánovho oltára, spoločná procesia a pokľaknutie pred Pánom.

Prvý úkon - zhromaždenie sa v prítomnosti Pána je to – ako povedal Svätý Otec - čo sa nazývalo už v minulosti „statio“. Potom citoval slová z Listu Galaťanom: „Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 3,28), pričom povedal, že v týchto slovách je veľká pravda a moc kresťanskej revolúcie – tej najhlbšej revolúcie v ľudských dejinách, ktorá je prítomná práve v Eucharistii: kde sa zhromažďujú v Pánovej prítomnosti ľudia rôzneho veku, pohlavia, sociálneho postavenia a politických názorov. Potom Benedikt XVI. pokračoval slovami: „Eucharistia nemôže byť nikdy súkromná záležitosť, vyhradená pre ľudí, ktorí si vybrali jeden druhého na základe náklonnosti či priateľstva. Eucharistia je verejný kult, na ktorom nie je nič exkluzívne.“

Potom hovoril Svätý Otec o druhom aspekte – procesii, či spoločnom kráčaní s Pánom, kde spomenul, že Pán Ježiš nás darovaním seba samého v Eucharistii uvoľňuje z nášho „ochrnutia“ a dvíha nás na nohy, aby sme kráčali dopredu, umožňuje nám urobiť krok a potom ďalší a tak nás silou tohto Chleba života privádza na cestu. Potom Benedikt XVI. dodal: „Nestačí kráčať vpred, je potrebné vedieť kam sa ide! Boh nás stvoril slobodných, ale nenechal nás samých: On sám sa stal „cestou“ a prišiel, aby kráčal spolu s nami.“ V závere sa Svätý Otec zamyslel ešte nad tretím aspektom – pokľaknutím pred Pánom, ktorý sa z lásky stal chlebom a je tou najradikálnejšou a najplateľšou pomocou proti modlárstvu včerajška a dneška. – dodal v homílii Svätý Otec.

-sg-

Benedikt XVI. sa prihovoriť biskupom Albánska

Vatikán (23. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. v piatok prijal biskupov Albánska, ktorí boli tento týždeň vo Vatikáne na úradnej návšteve Ad limina apostolorum.

V príhovore hovoril Svätý Otec o smutnom dedičstve z minulosti Albánska ohľadne diktátorského režimu, ktorý vyhlasoval ateizmus za štátnu ideológiu, čo nie je z pohľadu dneška práve jednoduchá úloha pre biskupov na ľudskej rovine a dodal: „Ale vy, nasledovníci apoštolov ste povolani, aby ste boli svedkami iného dedičstva, zvlášť dobročinného a konštruktívneho: toho, z posolstva o záchrane, ktoré priniesol do sveta Kristus.“ Svätý Otec si tiež spomenul na návštevu pápeža Jána Pavla II. v Albánsku v roku 1993. Potom hovoril Benedikt XVI. o fenoméne migrácie, či už vo vnútri ako aj navonok krajiny a o tom, že práve táto so sebou prináša mnohé problémy v pastoraácii. Ďalej spomenul ťažkosť pri absencii kléru, či láskavosť mnohých kňazov, ktorí vykonávajú svoju kňazskú službu veriacim katolíkom albánskeho pôvodu na cudzom území. V závere spomenul Svätý Otec u kňazov potrebu živého citu z vedomia, že všetci patríme k jedinému Telu Krista, ktorý je identický v každom kúte našej Zeme. -sg-

Kardinál Bertone navštívil Pápežské kolégium Russicum

Taliansko (20. mája, RV) – Pápežské kolégium Russicum oslavuje 80. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti sa v uplynulých dňoch vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone stretol s jeho profesormi a študentmi. V príhovore odovzdal prítomným pozdrav pápeža Benedikta XVI. Spoločnosti Ježišovej a všetkým pracovníkom, ktorí prispeli k tomu, že sa Russicum stalo skutočným „večeradlom spirituality a duchovného obohatenia“. Podľa kardinála je kolégium „miestom, kde ľudia žijú bratské stretnutia a kde každý rastie v otvorenosti a vzájomnej úcte – základe každého autentického ekumenického dialógu.“ Jeho cieľom je „pomáhať budúcim pastierom duší, patriacim k rôznym cirkvám strednej a východnej Európy, osvojiť si postoje, ktorých prioritou je efektívna pastoračná a kultúrna spolupráca, plná lásky, neustále vedená túžbou po jednote.“

-dj-

s udržateľným rozvojom a hľadať prostriedky pre budovanie lepšej budúcnosti. Okrem toho sa Mons. Migliore sústredil na globálnu krízu, vyvolanú stúpajúcimi cenami potravín. Ako zdôraznil, jej vážnosť by nemala byť meraná iba samotnými zvýšenými nákladmi, ale aj fyzickou, duševnou a duchovnou cenou u tých, ktorých rodiny trpia nedostatkom.

Ako jednu z možností riešenia arcibiskup uviedol investície do dlhotrvajúcich a udržateľných poľnohospodárskych programov na miestnej aj medzinárodnej úrovni: „Tieto investície musia byť usmernené tak, aby ovplyvnili ceny potravinových komodít, ako aj distribúciu a produkciu potravy na celom svete, zvlášť v Afrike.“ Mons. Migliore podotkol, že v tejto súvislosti musí byť vyvinuté väčšie úsilie na vyrovnanie negatívnych aspektov meniacich sa environmentálnych a finančných skutočností. Svoj prejav uzavrel konštatovaním, že 70 percent chudobných vo svete žije vo vidieckych oblastiach, kde pretrvávajú chronická podvýživa. Toto poukazuje na fakt, že udržateľný rozvoj sa musí sústrediť nielen na spotrebiteľov potravín, ale aj na tých, ktorí ich produkujú.

-dj-

Katolíci vo svete - štatistiky

Vatikán (19. mája, RV) – V priebehu uplynulých siedmich rokov sa prítomnosť pokrstených katolíkov vo svete stabilizovala na 17 %. Uvádza to vatikánsky denník L'Osservatore Romano. Podľa štatistik približne polovica katolíkov žije na americkom kontinente, niečo menej ako štvrtina v Európe, 10 % v Ázii a 14 %. Posledný menovaný kontinent zaznamenáva najrapídnejší nárast počtu veriacich – až o 22 %. V Afrike a v Ázii stúpa aj záujem o kňazské povolanie, zatiaľ čo Európa v tomto smere zaznamenala mierny pokles.

-pk-

Vatikán a Moskva: Musíme si vzájomne pomáhať

Vatikán/Rusko (21. mája, RV) – Veľkú vďaku vyjadrili organizácii Pomoc cirkvi v núdzi vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone a predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov kardinál Walter Kasper. Organizácia sa totiž zaoberá pomocou a prispieva k jednote a dobru oboch cirkví – katolíckej a pravoslávnej v Rusku. Kardinál Bertone pritom spomenul úsilie Svätej stolice na ceste jednoty týchto sesterských cirkví ako aj veľké úsilie, ktoré vynakladá organizácia v tejto oblasti. Len za posledných päť rokov totiž financovala v Rusku projekty za dokopy 13 miliónov eur.

Počas stretnutia si prítomní spomenuli aj na film o pápežovi Benediktovi XVI., ktorý vznikol z prostriedkov Pomoci cirkvi v núdzi, a ktorý odvysielala v apríli ruská televízia. Po prvýkrát v histórii tak k ruskému národu prehovoril pápež.

Na bratskú pomoc organizácie cirkvám v Rusku veľmi pozitívne reagoval aj metropolita Smolenska a Kalingradu Kirill keď povedal, že je to už veľa rokov čo trvá táto spolupráca pri obnove cirkevného života a pomoci diecézám, kláštorom či školám moskovského patriarchátu a dodal: „Je to úžasný príklad spolupráce a pomoci medzi katolíkmi a pravoslávnyimi. Takáto spolupráca a vzájomná pomoc sú v dnešnom svete veľmi potrebné.“

-sg-

Svätá stolica na pôde OSN k potravinovej kríze vo svete

USA (16. mája, RV) – V piatok sa v New Yorku konalo 16. stretnutie Komisie pre udržateľný rozvoj, pôsobiacej pri Ekonomickej a sociálnej rade OSN. S príhovorom tu vystúpil aj stály pozorovateľ Svätej stolice arcibiskup Celestino Migliore. V úvode spomenul tragédie uplynulých dní v Mjanmarsku a Číne, ktoré pripomínajú dôležitú zodpovednosť vládnych predstaviteľov usilovať sa v čo najvyššej možnej miere reagovať na požiadavky, súvisiace

Katolícka cirkev Srí Lanky odsudzuje zneužívanie detí vo vojne

Srí Lanka (17. mája, RV/ZENIT) – Katolícka cirkev Srí Lanky opätovne vyzýva k zastaveniu zneužívania detí v občianskej vojne na severe ostrova. Komisia pre spravodlivosť a pokoj diecézy Jaffna vydala v uplynulých dňoch správu, podľa ktorej separatistické hnutie Tamilskí tigri, ako aj bezpečnostné zložky hlavného mesta Colombo robia nábor detských vojakov. „Väčšina z nich sa k ozbrojeným silám pridala bez vedomia rodičov, na základe osobného rozhodnutia po tom, čo zažili obťažovanie, zatknutie a mučenie, ako aj upretie práva na vzdelanie a ďalších práv,“ uvádza sa v stanovisku komisie.

Podľa štatistík UNICEF z roku 2007 je priemerný vek detských vojakov 16 rokov, ale vyskytuje sa množstvo prípadov, keď bojujú 12-13 ročné deti. Takmer 40 percent detských vojakov tvoria dievčatá. -pk-

V Katar sa hovorilo o dialógu medzi náboženstvami

Katar (20. mája, RV) - Minulý týždeň sa v katarskej Dohة uskutočnila VI. konferencia, zameraná na dialóg medzi náboženstvami. Stretnutie trvalo tri dni a jeho súčasťou bolo deväť workshopov a tri plenárne zhromaždenia, na ktorých sa okrem iného hovorilo o pokoji medzi náboženstvami; násilí a sebaobrane; napádání náboženských symbolov; aj o médiách a násilí.

Medzi účastníkmi boli predseda Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg kardinál Jean-Louis Tauran, židovský rabin z USA Chaim Seidler-Feller, rektor káhirskej Univerzity Al-Azhar profesor Ahmad Muhammad At-Tayyeb, či predseda Národnej asociácie evanjelikov v USA Leath Anderson. Najbližšie stretnutie sa uskutoční opäť v Dohة v máji 2009. -dj-

Kardinál Kasper na návšteve Ruska

Rusko (21. mája, RV) – Návštevu Ruskej federácie začal v stredu predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov, kardinál Walter Kasper. Návšteva je odpoveďou na pozvanie jeho eminencie Kirilla - metropolitu Smolenska a Kaliningradu a predsedu Úradu pre

cirkevné vzťahy so štátmi moskovského patriarchu.

Počas týchto dní navštívi kardinál Kasper viaceré miesta krajiny. Program sa začne oslavou v katolíckej katedrále Božej Matky v Moskve a naplánované je aj stretnutie s patriarchom Alexejom II, počas ktorého mu odovzdá pozdrav a dar od pápeža Benedikta XVI.

V programe návštevy, ktorá potrvá do 30. mája je aj púť do Kazanu, miesta úcty ikony Panny Márie, ktorú sem priniesol kardinál Kasper ešte v roku 2004 ako dar od pápeža Jána Pavla II. Cieľom návštevy je okrem stretnutí s katolíckym spoločenstvom v Moskve a s predstaviteľmi Pravoslávnej cirkvi v Rusku aj spoznanie bohatých duchovných a kultúrnych ruských tradícií. -sg-

Stretnutie zástupcov Caritas Europe v Slovinsku

Slovinsko (23. mája, RV) – Vyše 100 zástupcov zo 44 európskych krajín sa v týchto dňoch zúčastňuje na výročnom stretnutí cirkevnej charitatívnej organizácie Caritas Europe v Slovinsku. Jeho témou je motto „Od vylúčenia k rovnosti v Európe“. Hovorí sa na ňom predovšetkým o „sociálnom súlade ako schopnosti spoločnosti zaistiť blahobyt pre všetkých ľudí, tým, že zredukuje nespravodlivosť a vyhne sa uprednostňovaniu“. Program stretnutia, ktoré sa končí zajtra, zahŕňa aj analýzu sociálnej ochrany a niekoľko jej vzorov, preskúmaných vo svetle sociálnej náuky Cirkvi, berúc do úvahy spoločenské a demografické zmeny v rôznych krajinách. -pk-

Čínski katolíci ďakujú Svätému Otcovi za povzbudenie

Čína (16. mája, RV/FIDES) – „Ďakujeme, Svätý Otec. Dovoľte nám, katolíkom poďakovať sa Vám v mene celého čínskeho národa,“ tieto slová odkázali prostredníctvom tlačovej agentúry Fides pápežovi Benediktovi XVI. kňazi z Pekingu po tom, čo si vypočuli jeho stredajšiu výzvu na pomoc Číne, postihnutej zemetrasením. Ako uviedli, „pápež neprestáva prekvapovať. Po koncerte vo Vatikáne a krásnych slovách jeho posolstva pre čínsky národ počas podujatia nám dal ďalší dar, ktorý sa hlboko dotýka srdca. Neexistujú vzácnejšie veci, než duchovná blízkosť a modlitba Svätého Otca za nás. Ďakujeme mu za všetkých.“ Čínske denníky priniesli správu o výzve Benedikta XVI. a zverejnili aj jeho fotografiu. Mnohí katolíci sa vyjadrili, že slová Svätého Otca im priniesli povzbudenie v ťažkej situácii. -pk-

Otvorený list poslancom Národnej rady Slovenskej republiky

Otvorený list Komisie pre katechizáciu a školstvo Konferencie biskupov Slovenska poslancom Národnej rady Slovenskej republiky.

Ctení poslanci NR SR,

všetci si uvedomujeme nutnosť a dôležitosť školskej reformy. Práve kvôli veľkosti zmien a závažnosti ich dopadu na školský systém Vás žiadame o odloženie ich realizácie o jeden školský rok.

Ako dôvody uvádzame nasledujúce skutočnosti:

1. Náročnosť zostavovania školského vzdelávacieho programu si vyžaduje dostatok času a jeho vypracovanie v časovom strese by výrazne ovplyvnilo jeho kvalitu a to nechceme.

2. Na obsahovú reformu jednotlivých predmetov nie sú mnohí učitelia dostatočne pripravení. Absencia nových učebníc a materiálov i nepripravenosť po didaktickej stránke, môže prehĺbiť strach z reformných krokov.

3. Celý proces priprav by bol tak sústredený na tri mesiace, z ktorých je jún veľmi náročný, z dôvodu konca školského roka a jeho bilancovania a mesiace júl a august sú určené hlavne na oddych, ktorý potrebuje každý pedagóg na to, aby mohol svoju prácu v novom školskom roku vykonávať s plným nasadením. V opačnom prípade by časová aj obsahová náročnosť pripravovaných zmien vnášala do výchovno-vzdelávacieho procesu neistotu a napätie, čo by neprospievalo k celkovej dobrej klíme škôl. V neposlednom rade by to mohlo veľmi výrazne ohroziť rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, na ktorých je v prvom rade celá reforma zameraná.

Tento list nie je úsilím o spochybnenie školskej reformy, ale snahou, aby sa školská reforma čo najviac priblížila k európskym vzdelávacím štandardom.

*Mons. Rudolf Baláž, biskup
predseda Komisie KBS pre katechizáciu a školstvo*

Birmovka vo väznici v Žiline

Ústav na výkon väzby v Žiline opätovne navštívil 16. mája 2008 ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek. Dôvodom jeho pastoračnej návštevy bolo vyslúženie sviatosti birmovania dvom obvineným vo výkone väzby, ktorí po príprave spolu so svojimi birmovnými rodičmi z radov obvinených predstúpili pred ordinára, aby počas slávnostnej bohoslužby vo väzenskej kaplnke prijali sviatosť kresťanskej dospelosti. Koncelebrantami ordinára okrem miestneho väzenského kaplána mjr. Dr. Emila Turiaka boli gréckokatolícky kňaz Sta-

nislav Diheneščík a nový väzenský kaplán z ÚVTOS v Sučanoch npor. Don. Juraj Malý. Na slávnosti boli prítomné aj rehoľné sestry Misionárky lásky - Matky Terezy a komunity sestier Panny Márie Útechy zo Žiliny, ako aj predstavitelia vedenia ústavu. Slávnosť mali prostredníctvom ústavného rozhlasu možnosť počúvať aj obvinení na celách. Ordinár Rábek vo svojom príhovore priblížil obvineným význam sviatosti birmovania, pôsobenia Ducha Svätého v živote Cirkvi i človeka samého, ale aj pomoc jeho darov prijatých vo sviatosti pre boj so zlom útočiacim na človeka. Birmovancov vyzval k ich využívaniu v procese svojej nápravy, ale aj na konanie dobra, ku ktorému ich prijatím budú disponovani. Súčasťou pastoračnej návštevy ordinára v žilinskej väznici bolo aj stretnutie s vedením ústavu a návšteva obvinených na jednotlivých oddieloch. **Tibor Ujlacky**

Apoštolský nuncius Mario Giordana pricestoval na Slovensko

V stredu 21. mája popoludní pricestoval na Slovensko Mons. Mario Giordana, ktorého pápež Benedikt XVI. menoval 15. marca 2008 za apoštolského nuncia na Slovensku. Na letisku ho privítali slovenskí biskupi Mons. František Tondra, Mons. Stanislav Zvolenský a Mons. Ján Sokol. V blízkej budúcnosti by mal prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič prijať apoštolského nuncia, ktorý mu odovzdá poverovacie listiny a oficiálne tak začne svoju diplomatickú misiu na Slovensku.

Arcibiskup Mario Giordana sa narodil 16. januára 1942 v Barge (Cuneo - Taliansko). Kňazskú vysviacku prijal 25. júna 1967. Získal doktorát z kánonickeho práva. V roku 1976 vstúpil do diplomatických služieb Svätej stolice. Najprv pôsobil na Apoštolskej nunciature v Indonézii a potom na Štátnom sekretariáte. Následne bol preložený na Apoštolskú nunciaturu vo Švajčiarsku, Francúzsku, Rakúsku a Taliansku. Za apoštolského nuncia na Haiti bol menovaný 27. apríla 2004 a biskupskú vysviacku prijal 29. mája 2004. Hovorí francúzsky, anglicky a španielsky. **-ej-/ snímka Peter Zimen**

Jubilejná púť na hore Živčák v Turzovke

Veriaci zo Slovenska a zo zahraničia sa v dňoch od 16. do 18. mája stretli na hore Živčák v Turzovke na jubilejnej púti, aby sa spoločne modlili. Pre päťtisíc pútnikov všetkých vekových kategórií pripravil Rímskokatolícky farský úrad Korňa pestrý duchovný i kultúrny program. Vyvrcholením stretnutia bola slávnostná svätá omša v nedeľu 18. mája na sviatok Najsvätejšej Trojice, ktorú celebroidal hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. V homílii poukázal na dôležitosť lásky, komunikácie a medziľudských vzťahov. Slávnosť vyvrcholila eucharistickým požehnaním. Eva Jánošíková

Nasledovníci Palárika sa stretli v Majcichove

Myšlienky národného buditeľa, kňaza, dramatika a publicistu Jána Palárika aj 138 rokov po jeho smrti nachádzajú sympatizantov a pokračovateľov. V Majcichove, kde 7. decembra 1870 zomrel a je pochovaný, sa v pondelok 19. mája zišli na vyhlasovaní výsledkov II. ročníka literárnej súťaže „Palárikovi nasledovníci“ autori súťažných prác, zástupcovia obcí, kde Palárik počas života pôsobil aj ďalší hostia z viacerých regiónov Slovenska.

Ako uviedol súčasný správca Farnosti Všetkých svätých v Majcichove

Pavol Zemko, palárikovská tradícia oslovila nielen rodnú obec národného buditeľa Rakovú na Kysuciach, kde v tomto roku zorganizovali už 41. ročník divadelného festivalu, ale postupne sa pridávajú aj ďalšie obce k spoločným aktivitám. „Od roku 2003, keď bývalý starosta Rakovej František Broš prišiel s iniciatívou spoločných stretnutí, začala sa rodiť ojedinelá spolupráca obci a jedným z tých praktických príspevkov je aj majcichovská literárna súťaž,“ dodal farár Zemko. Pri jej zrode stál Divadelno-spevácky súbor J. Palárika pri farnosti Majcichov a myšlienka oslovila tiež v ďalších obciach. Po minuloročnej premiére, do ktorej sa zapojilo 99 autorov vo veku od 7 do 85 rokov so 127 prácami od Majcichova až po Rakovú a dokonca jedna súťažné dielo prišlo až z USA, v tomto roku sa prihlásilo do súťaže v troch vekových kategóriách v poézii a próze 58 autorov s celkovým počtom 87 prác. Cenu spoluorganizátora súťaže Spolku svätého Vojtecha za absolútne prvenstvo získal za súbor básní študent Karlovej univerzity v Prahe Karol Lovaš.

Súčasťou kultúrneho sviatku v Majcichove bolo aj pracovné stretnutie starostov a zástupcov obcí podporujúcich palárikovské tradície. Predmetom stretnutia bolo prerokovanie postupu pre založenie združenia

Životnými cestami Jána Palárika. „Od roku 2005 naše spoločné aktivity získali nový rozmer a je potrebné tomu dať aj spoločné pravidlá,“ priblížil

dôvod dnešného stretnutia na pôde majcichovských hostiteľov prednosta Obecného úradu v Rakovej Miroslav Mareček. Ako potvrdil, ešte minulý rok v decembri na stretnutí v Hronských Kľačanoch bol prednesený návrh vydať v roku 2010 monografiu o Palárikovi, na ktorú už boli oslovení historici na čele s nitrianskym diecéznym biskupom Viliamom Judákom. Prijatá bola aj myšlienka vyhlásiť rok 2010 v jednotlivých obciach spojených so životom a odkazom veľkej postavy slovenských dejín za Rok Jána Palárika. Ako potvrdil prednosta Mareček, po upresnení legislatívnych podmienok a schválení jednotlivými obecnými zastupiteľstvami, chcú zakladajúci členovia nového spoločného združenia Životnými cestami Jána Palárika slávnostne potvrdiť svoj vstup v závere leta 6. septembra v Palárikove, kde sa v tom čase budú konať oslavy 760 výročia prvej písomnej zmienky o obci nesúcej meno slávneho jurského rodáka. Jozef Polešenský

Odpustová slávnosť sv. Jána Nepomuckého v seminári v Spišskej Kapitule

V piatok 16. mája 2008 v deň liturgického sviatku sv. Jána Nepomuckého celebroidal v seminárnej kaplnke Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka slávnostnú odpustovú svätú omšu pomocný biskup Spišskej diecézy Mons. Štefan Sečka. Na liturgii boli prítomní predstavení a profesori seminára.

Vzácnymi hosťami, ktorí pri tejto príležitosti k nám zavítali boli predstavení Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach prefekti Štefan Lenčíš, Peter Ružbarský, vicerektor Bartolomej Salanci a Jozef Píra.

Na slávnosti boli prítomné aj sestry z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Kríža, ktoré vykonávajú svoje poslanie v Spišskej Kapitule.

V homílii sa prítomným prihovril Štefan Lenčíš, ktorý okrem iného povedal: „Pri pohľade na sv. Jána Nepomuckého, ktorý žil pred niekoľkými storočiami chceme si všimnúť jednu z mnohých črt, a to statočnosť a vernosť v jeho kňazskom živote, ale aj v jeho práci ako notára, generálneho vikára, ako doktora cirkevného práva. Bol stále verný Cirkvi, verný Ježišovi Kristovi a dokázal za túto vernosť položiť aj život.“

Sv. Ján Nepomucký je obľúbeným patrónom spovedníkov, pretože bol zavraždený pre svoj neochvejný postoj v otázke spovedného tajomstva. Je patrónom nášho seminára už vyše 190 rokov a je mu zasvätená aj seminárna kaplnka. Na odpustovú slávnosť sa seminaristi pripravovali deviatnikom. Vladimír Fedorek

Svätodušné sviatky v Michalovciach

Liturgickou modlitbou veľkej večierne v sobotu 10. mája sa začala dvojdná celoeparchiálna odpustová slávnosť v Chráme Svätého Ducha v Michalovciach. Ide o chrám otcov redemptoristov, v ktorom sú uložené ostatky blaženého Metoda D. Trčku, CSsR. Večernej archijerejskej liturgii predsedal vladyka Milan Chatur, košický eparcha. Keďže predvečer Pät' desiatnice je tematicky venovaný kňazom, venoval biblista Róbert Jáger z Košíc kázeň biblickému pohľadu na ustanovizň kňazstva. Zdôraznil, že zmyslom kňazstva je prinášať dary a obety. V Novom zákone kňaz koná podľa vzoru Krista-Veľkňaza, ktorý obetoval seba samého za spásu sveta. „Kristovo kňazstvo znamená splynúť s Ježišom, dobrým pastierom“. Kňazov vyzval, aby v sile Svätého Ducha uskutočňovali svoju každodennú pastoračnú službu. Po sv. liturgii bol Akatist k životodarnému Duchu, v ktorom sú poeticky vyjadrené prosby za vyliatie darov Svätého Ducha pre modliaceho sa.

V nedeľu hlavnú archijerejskú sv. liturgiu slávil vladyka Milan. Plný chrám veriacich si vypočul jeho homíliu o túžbe po živote, ktorá je hlboko vpísaná do každého stvorenia. „Ale stačí nám len biologický život? Zaiste nie“ zdôraznil vladyka Milan a veriacim pripomenul, že ako je duša oživujúcim princípom človeka, tak je Svätý Duch dušou ľudskej duše. On dáva božský život milosti, aby sme žili aj pred Bohom. Len v prijatí Ducha sme schopní plného života. Po sv. liturgii bolo aj myrovanie a obchod. Nedeľnú slávnosť spevom skrášlil Zbor sv. Jozefa z Michaloviec. Po obidva dni sa prítomní veriaci rozišli obohatení o duchovné dary a túžbu po plnšom živote.

Michal Hospodár

„Cirkev vás potrebuje,“ diecézny biskup Baláž slovenským seniorom na Starých Horách

Asi päťsto seniorov z rôznych slovenských miest sa 21. mája 2008 zišlo na spoločnej púti na Starých Horách. Program Stredoslovenskej púte vrcholil o 10:00 hod. svätou omšou v Bazilike minor, kde sa pútnikom prihovoral biskup Rudolf Baláž. „Starý vek nie je čakanie na smrť – ale vek neustáleho šírenia dobra, dobrými skutkami, a tpezlivosťou,“ pripomenul prítomným starým matkám a otcem banskobystrického diecéznej bis-

kup. „Musíme sa všetci starať o to, aby Kristus vnikal do nášho života všade tam, kde sa nachádzame,“ pokračoval v príhovore Mons. Rudolf Baláž. Pripomenul prítomným, že je to práve staršia generácia, ktorá v národe zachováva tradíciu kresťanského spoločenstva.

„Máme kresťanskú krajinu, radi používame pojem katolícke Slovensko, ale máme tu hrôzu potratov,“ upozornil biskup a pripomenul starým rodičom povinnosť sprevádzať dobrými radami o životných pravdách mladšie generácie. „Na toto sú starí rodičia – aby boli Simeonom v rodinách,“ tiež pripomenul dôležitosť ich modlitieb, ktorými môžu priniesť obeť za celý národ, nielen za seba. Prítomných seniorov povzbudil, „môžete sa modliť za celý národ, aj za chyby spoločnosti, aby sa vytratili a aby sa vytvorili aj čnosti“.

Predseda klubu seniorov v Banskej Bystrici Oto Malatinský na záver poďakoval banskobystrickému diecéznemu biskupovi za to, že hoci zaneprázdnený, prišiel na púť a spoločné stretnutie organizované Združením kresťanských seniorov. -zj-

Úmrtia

V nedeľu 11. mája 2008 nás navždy opustil vo veku nedožitých 69 rokov doc. ThDr. František Janhuba, významná osobnosť cirkevného i akademického života v Čechách aj na Slovensku.

Rozlúčka so zomrelým sa uskutočnila v sobotu 17. mája 2008 v Kostole sv. Bartolomeja v Zábřeze. Pohrebné obrady vykonal svätiaci olomoucký biskup Mons. Jozef Hrdlička. Po svätej omši boli telesné pozostatky uložené na mestskom cintoríne v Zábřeze.

Vo štvrtok 15. mája 2008 v Lučenci si dobrotivý Pán k sebe povolal gréckokatolíckeho kňaza Eliáša Baláža vo veku nedožitých 91 rokov, aby ho vo svojom nekonečnom milosrdenstve pripočítal k svojim spravodlivým.

Pohrebné obrady vykonal prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ v piatok 23. mája 2008 v minoritskom kostole v Levoči. Pochovaný je na mestskom cintoríne v Levoči.

V piatok 23. mája 2008 o 00.30 hod. vo veku 57 rokov odovzdal svoju dušu Stvoriteľovi veľadôstojný pán Ladislav GÁLIK, farský administrátor v Čermanoch.

Pohreb zosnulého kňaza bude v pondelok 26. mája 2008 o 10.00 hod. vo farskom kostole v Čermanoch. Začne sa zádušnou svätou omšou, ktorú bude celebrowať nitriansky biskup Mons. Viliam Judák.

Pohrebné obrady budú popoludní o 15.00 hod. na cintoríne v Lovciach.